

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
REPUBLIKA E MAQEDONISË SË VERIUT

Бр./Nr. 12-1934/5

24-07-2023 5/5

ДКСК **KSHPK**

ДРЖАВНА КОМИСИЈА ЗА
СПРЕЧУВАЊЕ НА КОРУПЦИЈАТА

KOMISIIONI SHËTETËROR PËR
PARANDALIMIN E KORRUPSIONIT

Врз основа на член 22 став 1 од Законот за спречување на корупцијата и судирот на интереси („Службен Весник на Република Македонија“ број 12/2019) и член 40 став 3 од Деловникот за работа на Државната комисија за спречување на корупцијата, постапувајќи по предмет оформлен по пријава поднесена од непознат подносител, Државната комисија за спречување на корупцијата (во натамошниот текст ДКСК), на 89 - та седница, продолжение одржано на ден 20.07.2023 година ја донесе следната

Одлука

Постапката по предметот број 12-5756/1 од 24.12.2019 година, оформен по анонимна пријава со наводи за корупциски практики по однос на застапувањето на државата во арбитражните спорови со меѓународен елемент, СЕ ЗАПИРА.

ДКСК утврди дека, согласно одредбите на Законот за спречување на корупцијата и судирот на интереси, нема елементи за натамошно постапување по предметот од причина што не се потврдуваат пријавените наводи и во текот на постапката по предметот не е констатирана повреда на Закон. Воедно, постапувајќи по предмет оформлен по наводи за основ по кој се исплаќаат надоместоците за адвокатски услуги од страна на јавните претпријатија во РСМ, ДКСК на 86-та седница од 05.05.2023 година одлучи дека постапувањето се запира, од причина што анализата на доставените документи обезбедена за утврдување на фактичката состојба не упатува на неосновани исплати кон адвокати или адвокатски друштва поради што ДКСК кај анализираните субјекти не констатира злоупотреба на службена положба и овластувања

Предметот со број 12-5756/1 од 24.12.2019 година да се затвори и архивира.

Одлуката во деперсонализирана форма да се објави на веб страницата на Државната комисија во рок од 5 (пет) дена од донесувањето.

Образложение

Од страна на непознат подносител, на ден 24.12.2019 година, доставена е анонимна пријава заведена под број 12-5756/1 од 24.12.2019 година, по која е оформлен предмет со наводи за корупциски практики кои подолго време опстојуваат во Македонија, по однос на застапувањето на државата во арбитражните спорови односно, во споровите со меѓународен елемент, во врска со објава во медиуми за 10-те најуспешни адвокати во 2018 година, а по однос на ангажирањето адвокати од страна на меѓународни адвокатски друштва за застапување на државата. Постапувајќи по оформениот предмет, ДКСК ги зема во предвид наводите на подносителот, извршени се проверки по однос на предметните наводи, а заради утврдување на целокупната фактичка состојба по оформениот предмет, достави барања за прибирање на податоци и информации до Влада на РСМ и Државното правобранителство на РСМ. По барањата на ДКСК доставени се бараните информации со прилог документација и по извршениот увид во целокупната документација по предметот, констатирано е следново:

За арбитражно решавање на спорови во Република Македонија до светските трендови, постои постојан избран суд - Арбитража при Стопанската комора на Македонија, кој е единствената функционална арбитражна институција во државата, со повеќедецениска традиција во решавањето на стопанските сторви, а веќе 25 години имала и надлежност да решава спорови со меѓународен елемент. арбитражна институција основана согласно со Законот за стопанските комори и Статутот на Стопанската

комора на Македонија. Арбитражата при Стопанската комора на Македонија е надлежна за решавање спорови за права со кои странките можат слободно да располагаат и за кои со закон не е пропишана исклучива надлежност на судовите на Република Македонија, доколку странките ја договорат нејзината надлежност.

Како институција надлежна за арбитражно решавање на домашни спорови и на спорови со меѓународен елемент, Постојаниот избран суд - Арбитража при Стопанската комора на Македонија, функционира од 1993 година. Во изминатиот период, работењето на Арбитражата при Стопанската комора на Македонија се одвиваше согласно со автономните арбитражни правила на институцијата. На 20 април 2011 година е донесен нов Правилник за работата на Постојаниот избран суд - Арбитража при Стопанската комора на Македонија, со цел осовременување на арбитражното решавање на споровите и имплементирање на актуелните трендови во оваа сфера

Важечката правна рамка за споровите со меѓународен елемент е воспоставена во Законот за меѓународна трговска арбитража на Република Македонија од 2006 година, („Службен весник на Република Македонија“ бр. 39/2006), додека арбитражните постапки без меѓународен елемент во моментот се уредени со Законот за парничната постапка (Глава триесет – Постапка пред избрани судови

Владата на РМ, на ден 19.12.2017 година има донесено Одлука со која се формирало Координативно тело за следење на арбитражни постапки кои произлегуваат од склучените односно ратификуваните меѓународни договори на Република Македонија. Членови на телото се министрите од дефинираните ресори по функција, а со него претседава Заменикот на претседателот на Владата на Република Северна Македонија задолжен за економски прашања, координација со економските ресори и инвестиции.

Државното правобранителство на РСМ, има голема улога и посебно значење во заштита на имотните интереси и права на РСМ, а во својот Годишен извештај за работењето, објавува и податоци за споровите со меѓународен елемент.

Со Законот за државно правобранителство (Сл.весник на РМ бр.87/07 и 104/15) се уредуваат организацијата и надлежноста на Државното правобранителство на Република Северна Македонија, условите, постапката за именување и разрешување на државниот правобранител на Република Северна Македонија и државните правобранители, нивните овластувања, права и должности, средствата за работа, пристапот до информации, соработката со органите на државната управа и други прашања од значење за неговата работа. Согласно член 6 став 3 од Законот, Државниот правобранител доколку согласно со прописите на странска држава, не може непосредно да застапува пред нејзините судови и други органи, Владата на Република Северна Македонија, по предлог на државниот правобранител, ќе овласти друго лице кое според прописите на државата во определен предмет може да го замени во застапувањето. Согласно оваа надлежност во Државното правобранителство на Република Северна Македонија се примаат и заведуваат предмети со меѓународен елемент, по кои се постапува во соработка со Владата на Република Северна Македонија, во смисла се предлагаат адвокатски куки кои ги застапуваат интересите на Република Северна Македонија пред странските судови и во арбитражни постапки, како и се дава овластување за застапување на друго лице пред странски суд или во арбитражна постапка.

Од 2011 година до август 2020 година во Државното правобранителство на Република Северна Македонија (ДП), заведени се вкупно 30 предмети со меѓународен елемент, од кои 25 биле оформени по тужби на физички и правни лица во постапки пред редовните судови во други држави во кои по транспарентна постапка по доставен предлог од МНР биле избрани адвокатски куки за застапување на интересите на Републиката и во сите предмети имало потпишано полномошно од Државниот

правобранител на РМ, а по пет предмети се водени арбитражни постапки, кои произлегувале од склучените односно ратификуваните меѓународни договори на Република Македонија.

Согласно регулативата која се однесува на областа на јавните набавки ангажирањето на даватели на адвокатски услуги - адвокати е изземено од правилата на постапките за јавни набавки, па со цел да се обезбеди транспарентност на процесот, ангажманот на сите адвокатски друштва во врска со арбитражните предмети се засновал на консултации помеѓу повеќе членови на Координативното тело за арбитражи, се консултираат рангирања на адвокатските куки од странство на меѓународни ранг листи како што е "-----" па сознанијата и предлозите за избор се доставувале до Владата за таа да одлучи за конечниот избор. Притоа, од потенцијалните адвокатски куки се барале и понуди за цената на чинење и услови за нивен ангажман во конкретен предмет кој исто така се презентирале пред сите членови на Владата.

При надлежното постапување по овој предмет дојдено е до сознание дека ДКСК постапува по предмет кој е отворен по сопствена иницијатива заведен под број 12-4450/1 од 24.09.2019 година и пренос во 2020 година под број 1442/1 од 28.02.2020 година, во врска со наводи и податоци објавени во медиумите, за тоа по кој основ се исплаќаат надоместоците за адвокатски услуги од страна на јавните претпријатија во РСМ. Постапувајќи по овој предмет ДКСК на 86-та седница одржана на 05.05.2023 година одлучи дека постапувањето СЕ ЗАПИРА, од причина што анализата на доставените документи обезбедена за утврдување на фактичката состојба не упатува на неосновани исплати кон адвокати или адвокатски друштва поради што ДКСК кај анализираните субјекти не констатира злоупотреба на службена положба и овластувања. Предметот број 12-4450/1 од 24.09.2019 година е затворен и архивиран.

Врз основа на сето погоре наведено, ДКСК утврди дека по однос на сомневањето за корупциски практики по однос на застапувањето на државата во арбитражните спорови со меѓународен елемент не се потврдуваат пријавените наводи и во текот на постапката по предметот не е констатирана повреда на Закон. Воедно, ДКСК веќе постапува по предмет со врска со исплаќање на надоместоците за адвокатски услуги од страна на јавните претпријатија во РСМ по кој постапката е во тек. Оттаму, ДКСК оцени дека нема елементи за натамошно постапување по предметот и одлучи како во диспозитивот на оваа одлука.

Изработил: Ј.Ц,
Одобрил : Б.И.

